

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 0101901/98 1001
Signatura: oa1ns201

Oblastní pracoviště č. 1
Okresní pracoviště: Praha

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

- Škola / školské zařízení:** Speciální školy pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27
- Identifikátor ředitelství:** 600 020 797
- IZO:** 000 638 226 - gymnázium, 110 001 737 - MŠ
- Ředitel škol:** RNDr. Pavel Laně
- Zřizovatel:** MŠMT ČR Karmelitská 7, Praha 1 - Malá Strana
- Příslušný školský úřad:** ŠÚ Praha 2, Korunní 15
- Termín inspekce:** 13. října 1998
- Inspektoři:** Mgr. Zuzana Bečvářová - vedoucí týmu, Mgr. Karel Kuchler
- Předmět inspekce:** Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
- mateřská škola - specifická zjištění
 - základní škola - výsledky vzdělávání v 10. třídě
- Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:** Zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vnitřní řád mateřské školy, třídní dokumentace - plány, přehled výchovné práce, docházka dětí, evidenční listy, rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky, osobní dokumentace dětí, návrhy SPC na vřazení, rozhodnutí o vřazení, souhlas rodičů, individuální plány.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Mateřská škola pro sluchově postižené děti má v letošním školním roce devět sluchově postižených dětí rozdělených do dvou tříd podle věku. Z nich je po jednoměsíčním diagnostickém pobytu nově vřazeno jedno dítě. V době konání inspekce docházelo osm dětí. Čtyři jsou mimopražské, tři denně dojíždí (Beroun, Nymburk, Kladno), jedno dítě je internátní (Pelhřimov). Téměř všechny děti mají lehkou mozkovou dysfunkci, u jednoho dítěte byla navíc diagnostikována dysfázie. Odklad povinné školní docházky mají tři děti.

Spádovou oblastí jsou Čechy. Děti jsou do mateřské školy vřazovány na návrh SPC, nebo přeřazovány z jiných škol. Provoz mateřské školy je od 7,00 do 17,00 hodin.

1. Koncepční záměry. Plánování výchovně vzdělávacího procesu

Záměrem všech stupňů speciálních škol v Ječné ulici, je přijímat, vychovávat a vzdělávat takové děti, u kterých existuje předpoklad vzdělávání orální metodou. Tak jako všechny stupně této školy pracují podle běžných osnov, využívá i mateřská škola oficiálního Programu výchovné práce pro mateřské školy a jeho modifikace - Časově tematických plánů. Výchovně vzdělávací program je upraven pro potřeby sluchově postižených dětí. Upřednostňuje orální komunikaci s využitím některých prvků znakové řeči. Učitelky vypracovávají rámcový roční plán a plány týdenní. Škola má velmi kvalitně a podrobně rozpracované senzomotorické aktivační programy, jejichž tematické zaměření koresponduje s tématy plánů týdenních. Činnosti jsou rozděleny do výchovných složek, z důvodu fixace pojmů je kromě rozvoje komunikace a pojmového myšlení výrazněji uplatňována i výchova výtvarná. Každé dítě má vypracovaný individuální logopedický plán na nejbližší období.

Koncepční záměry jsou jasně stanoveny, jejich realizace odpovídá cílům. Plánování je funkční, zpětná vazba je zajištěna. Koncepční záměry i plánování jsou nadprůměrné.

2. Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Ředitel školy delegoval kompetence v odborném a pedagogickém řízení na zástupkyni. Její odborný i pedagogický přehled o práci učitelek i o výsledcích péče u jednotlivých dětí mateřské školy je zřejmý. Řízení a metodické vedení jsou kvalitní.

2.2 Personální struktura

Pedagogický personál tvoří čtyři učitelky, všechny absolventky SPgŠ. Jedna má ukončeno dvouleté rozšiřující studium logopedie, jedna je absolventkou tříměsíčního kurzu s platností pro vnitřní potřebu školy, jedna studuje speciální pedagogiku na PedF UK a jedna nemá žádné speciální vzdělání a ani si jej nedoplňuje. Logopedická péče je zajišťována v souladu s metodickým pokynem MŠMT ČR č.j. 2124/98-24. Jejím garantem je speciální pedagog - logoped SPC.

2.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Škola dává učitelkám bez odborné způsobilosti možnost absolvování tříměsíčního kurzu speciální pedagogiky, určeného pouze pro vnitřní potřebu školy. Učitelky mateřské školy se pravidelně vzdělávají v pražském Pedagogickém centru, na foniatrické klinice Fakultní nemocnice Motol a v Institutu pro neslyšící v Berouně.

Odborné a pedagogické řízení má jasně stanovená pravidla, je funkčně strukturováno. Vedení školy podporuje odborný růst učitelů, což přispívá ke stále se zvyšujícímu podílu kvalifikovaných učitelek. Odborné a pedagogické řízení je mírně nadprůměrné.

3. Kontrolní systém. Kontrola a hodnocení

Kontrolu provádí zástupkyně školy převážně prostřednictvím hospitací. Závěry z nich jsou vyhodnocovány formou individuálních rozhovorů. Písemné záznamy vedeny nejsou.

Kontrolní systém má průměrnou úroveň.

4. Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace je vedena v předepsaném rozsahu na platných tiskopisech SEVT a má potřebnou vypovídací hodnotu. Rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky mají všechny náležitosti tohoto dokladu. Výroční zpráva charakterizuje práci mateřské školy, její obsah odpovídá inspekčním zjištěním.

Povinná dokumentace je vedena v souladu s právními normami, její úroveň je nadprůměrná.

5. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Mateřská škola je umístěna v různých částech přízemí budovy školy. Skládá se ze tří tříd, ložnice, jídelny a sociálního zařízení. Vybavení je na velmi dobré úrovni. Dostatečné je množství hraček, standardních i speciálních učebních pomůcek. Z důvodu umístění školní budovy v jedné z nejušnějších částí centra Prahy jsou třídy vybaveny čistíčkami vzduchu. Školní zahrada se nachází v upraveném vnitrobloku protější ulice.

Materiálně technické podmínky jsou spíše nadprůměrné, toto konstatování se netýká umístění školní zahrady.

6. Hodnocení psychohygienických podmínek

Prostředí tříd je podnětné, stimulující, čistota je evidentní. Vybavení je přizpůsobeno specifickým potřebám dětí. Všechny prostory školy mají vysokou estetickou hodnotu, o kterou se zasloužily především učitelky. Z důvodu omezené možnosti mimovolního učení převládají skupinové a individuální činnosti řízené, dominuje didaktická hra. Pobyt venku je z důvodu nepříznivých meteorologických podmínek často omezován, nahrazován je další intenzivní péčí o děti prokládanou potřebnou relaxací. Internátnímu dítěti je denně umožňován pobyt venku v odpoledních hodinách. Formy odpoledního odpočinku zohledňují individuální potřeby dětí - spánek, nebo klidné hry.

Psychohygienické podmínky jsou spíše nadprůměrné.

7. Hodnocení kvality výchovně vzdělávací práce

V malých kolektivech tříd je téměř rodinná atmosféra, učitelky jsou vstřícné, empatické a důsledné. Jejich práce je tvořivá, vyhledávány jsou optimální modifikace výchovných postupů. Oboustranně prospěšná je spolupráce učitelek mateřské školy a elementaristek. Program obou tříd je doplňován účastí na specificky vybíraných kulturních a poznávacích akcích, využíváním dopravního hřiště a pod. Denně probíhá individuální intenzivní logopedická péče.

Výchovně vzdělávací práce je plně přizpůsobena specifickým potřebám dětí, její kvalita je nadprůměrná.

8. Hodnocení výchovného poradenství

Spolupráce s rodiči je organizována různými formami. Základní formou jsou denní rozhovory rodičů s učitelkou při předávání dětí. Rodiče mají též možnost konzultovat individuální problematiku s logopedem a psycholožkou a také mohou sledovat děti při práci. Na konci školního roku je prostřednictvím videozáznamu demonstrována práce mateřské školy. Nápaditě vedené prožitkové deníky jsou výraznou pomocí pro komunikativní a sociální rozvoj dítěte a podporují potřebnou spolupráci rodiny a školy.

Formy spolupráce s rodiči vytvářejí účinný a funkční systém péče, jejich kvalita má nadprůměrnou úroveň.

9. Hodnocení výsledků vzdělávání v 10. třídě ZŠ

V 10. třídě základní školy proběhla inspekce zaměřená na zjišťování výsledků vzdělávání v dějepisu a v matematice. K ověření znalostí ČŠI použila testy pro žáky 9. tříd běžných základních škol, které byly upraveny tak, aby odpovídaly osnovám i jazykovým schopnostem těžce sluchově postižených dětí.

Testovaný třídní kolektiv dosahoval v průběhu školní docházky kvalitních výsledků, pět žáků dokončilo 9. třídu s vyznamenáním. Dva žáci podávali průměrné výkony a tři měli prospěchový průměr horší než 2,00.

V den konání inspekce bylo přítomno všech 10 zapsaných, sluchově postižených žáků. Kolektiv třídy si vedl velmi úspěšně, zejména v matematice. Dva žáci dosáhli vynikajících výsledků (94 a 88% úspěšnost) a pět žáků bylo úspěšných v rozmezí 61 - 72 %. Sedm žáků třídy tedy překročilo šedesátiprocentní „normu úspěšnosti“ stanovenou pro slyšící vrstevníky v běžných školách. Pouze 3 žáci vypočítali správně méně než 50 % příkladů.

Také v dějepisu dosáhla třída dobrých výsledků, byly však zaznamenány větší rozdíly mezi znalostmi žáků. Čtyři žáci dosáhli vynikajících výsledků (75% a větší úspěšnost), jeden žák byl úspěšný z 55 % a pět odpovědělo správně na méně než 50% otázek. Celkové výsledky v tomto předmětu se přibližují normě 57,5% stanovené pro zdravou populaci.

Výuka obou předmětů probíhala v rozsahu stanoveném schváleným učebním plánem MŠMT ČR č.j. 16847/96-2.

Personální situace ve výuce obou předmětů je velmi dobrá. Ty jsou ve více než dvou třetinách vyučovány pedagogy s příslušnou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Třetina pedagogů, která nemá vystudovanou speciální pedagogiku, prošla desetihodinovým kurzem speciální pedagogiky, pořádaným školou. Ve škole pracují předmětové komise, jejichž činnost slouží zejména ke koordinaci výuky. Práce komisí je dokladována zápisy. Pedagogové vypracovávají a následně i předkládají vedení školy tematické plány. Většina pedagogů má hlubší zájem o výuku postižených žáků i o svoje obory. Jedna z učitelek je autorkou učebnice a pracuje v profesní organizaci sdružující učitele matematiky.

Materiálně technické podmínky školy, vztahující se k výuce obou předmětů, jsou rovněž velmi dobré. Škola má odborné učebny dějepisu a matematiky, které jsou v případě potřeb využívány. Obě učebny jsou dostatečně vybaveny názornými a jinými pomůckami.

Vzhledem k výše zmíněným skutečnostem lze hodnotit dosažené výsledky třídy v matematice jako nadprůměrné, v dějepisu jako dobré.

ZÁVĚRY

Mateřská škola pro sluchově postižené děti je velmi dobře řízena. Poskytuje kvalitní speciální péči a vytváří příznivé předpoklady pro další rozvoj osobnosti dětí a jejich vzdělávání v základní škole.

Kolektiv žáků 10. třídy dosáhl v matematice lepších výsledků, než slyšící vrstevníci v „běžných školách“. Výsledky dosažené v dějepisu se přibližovaly výsledkům intaktní populace.

V oblasti dodržování obecně platných závazných předpisů nebyly zjištěny žádné nedostatky.

